

UTSTÄLLNINGSTEXTER

TRUMMA!

LIVETS RYTM

Magiska trummor

**Trumman har i alla tider varit ett viktigt medel
för att komma i kontakt med andar,
gudar eller andra världar.**

Trummorna är heliga.

När trumman ”talar” börjar kroppen dansa, sången ljuda.

Gudarna är nära – man kommer i extas.

**Än idag används trumman på detta sätt
på olika håll i världen.**

Alla är samlade runt elden. Män, kvinnor, unga och gamla.
De väntar tysta. Det enda som hörs är eldens sprakande.
Shamanen tar långsamt sin trumma och värmer skinnet över lågorna.
Med slutna ögon reser han sig upp, lyfter armen och börjar slå.
Först svagt, sedan starkare och starkare. Trumslagen ekar mellan bergen.
Shamanen slår allt snabbare. Plötsligt faller han och blir liggande, som död.

**Shamaner och medicinmän har funnits över hela jorden
sedan urminnes tider.**

De har fungerat som präster, läkare och psykologer.

**Både män och kvinnor kunde bli shamaner,
men lärotiden var lång och svår.**

I vår tid finns det nästan inga shamaner kvar.

Med trummans hjälp kunde shamanen fråga gudarna om råd,
se in i framtiden eller bota sjukdomar.
Trummans ljud hjälpte shamanen att falla i trans.
Då kunde han färdas mellan olika världar och tala med de döda.

Samernas shaman kallas nåjd.

Nåjdens trumma är full av bilder och symboler.

Figurerna visade vad som var viktigt i det dagliga livet.

Med trummans hjälp kunde nåjden få svar på sina frågor.

De fria samerna levde nära naturen och hade sin egen religion.

Det ogillade den svenska staten. På 1600-talet började
en klappjakt på nåjden och hans trumma.

Många trummor förstördes, och ibland brändes

både nåjd och trumma på bål.

Idag finns det bara ett 70-tal trummor kvar, de flesta på museer.

De målade bilderna på trumskinnen visar den värld man levde i. Symbolerna föreställer gudar, djur, boplatser och annat som var viktigt i livet. På sydsamiska trummor placerade man solen i centrum. Längre norrut avbildade man ofta världen i tre olika skikt – den undre världen, den synliga världen och gudarnas värld. Under senare tid tillkom nya bilder på trumskinnen, t.ex. kyrkor och hästar.

Föremål:
Gievrie

Sverige (Sapmi)

Från Åsele lappmark.

Troligen en kopia av en äldre trumma från 1600-talet som idag finns på Nordiska museet.

Inkom till Musikmuseet 1911. M450

Ljudexempel:

Dokumentationsinspelning från Sibirien på 1950-talet

Förmedlad av shamanforskaren Michaly Hoppal

Bearbetad av Tamas Ungvari

Breketetrummans magi

Brekete är en gud i den traditionella afrikanska religionen hos Ewe-folket i södra Togo och sydöstra Ghana.

Genom att dansa, spela och sjunga tillber man gudarna.

Andarna ”kommer på besök” i prästerna. och i ”de utvalda”.

Breketetrumman styr vad som händer.

Den kan hetsa och den kan lugna.

Mästartrumslagaren har också präststatus.

För att kalla på andarna spelar man olika rytmer på trumman t.ex. andarnas namn. Man kan fråga om råd och få hjälp med sitt privata liv.

För ett ovant öga ser ceremonin kanske ut som en kaotisk fest, med folk som dansar, festar och sjunger.

Föremål:

Brekete-ensemble, inköpt 1977

Inlån från Bengt Berger, Stockholm

Bild:

Breketeceremoni i Penye, Ghana

Fotograf: Bengt Berger

Ljudexempel:

Bitter Funeral Beer Band spelar traditionell brekete-musik
ECM 1179

Chöd

Chöd är en tibetansk buddhistisk ceremoni med inslag av shamanism. I tankarna offrar man sin kropp och hela sitt jag – till buddhorna, till alla varelser, till andar och spöken.

Genom att bjuda in andarna övervinner man sin rädsla.

Målet är full befrielse och lycka för alla varelser.

Ceremonin genomförs med hjälp av instrument.

Damaru – trumman med herravälde över de negativa krafterna,

Drilbu – klockan som bär på visdomens ljud.

Karling – bentrumpeten som åkallar andar och väsen.

Chöd utfördes av kvinnor och män som var mycket respekterade trots att de inte var munkar. De hade sina egna löften och kläder.

Med sina magiska trummor kunde de hjälpa sjuka och besatta.

Ibland utfördes ceremonin också av munkar och lamor och traditionen finns kvar än idag.

Föremål:

Thod-rnga (damaru)

Tibet

Rituell trumma tillverkad av två kranier och hud från människa.

Dagens damaru görs av trä eller elfenben.

Inkom till Musikmuseet 1972.

M3309

Damaru

Enhandstrumma för Chöd utövning
Inlån Aleksander Dubowski

Drilbu

Klocka metall
Ackompanjerar sången, står för visdom.
Inlån Aleksander Dubowski

Dorje

Metallföremål som symboliserar upplysningen – buddhisterna mål.
Inlån Aleksander Dubowski

Sufismen

Sufismen – en mystisk riktning inom islam – har funnits i över 1400 år. Den har sina rötter i Persien och Mellanöstern och är spridd över hela den islamiska världen. Kärnan i sufismen är religionens och hjärtats inre sanning. Det skiljer den från andra riktningar inom islam där sharia, den religiösa lagen, är det centrala.

Sufierna söker kunskapen om den gudomliga kärleken och visheten. De strävar efter en direkt kontakt med Gud. Guds själva väsen är kärleken. Sufierna kallas också dervischer. För dem är musiken och dansen viktiga redskap för att uppnå själens förening med det gudomliga.

De dansande dervischerna

Sufiorden Mevlevi grundades av Jalal al-Din Rumi, en stor persisk diktare och mystiker som levde på 1200-talet. Denna orden kallas också ”De dansande dervischernas brödraskap”.

Rumis poesi uttrycker kärlek, längtan och sorg. Den djupare innebörden är själens längtan efter det gudomliga ursprunget, men kärleken är det grundläggande temat.

Bild:

Virvlande rörelser och utbredda armar, ena handen vänd mot himlen, den andra mot jorden. Själens lämnar kroppen och förenar sig med Gud. Fotograf: Jörgen Hagelqvist, Upsala Nya Tidning.

Föremål:**Daf (duf, daff, duff m.m.)**

Ramtrumman har rötter i det gamla Persien och fanns redan före Kristi födelse. Trumman har en central roll i sufismen.

Daf med metallringar på insidan
Kalligrafi: Reza Rassam, 2008. Dikt av poeten Rumi. Inköpt 2008

Daf utan metallringar. Inköpt 2008

Rumidikt kalligraferad på ramtrumman:

*När repen kring din mantel lösts upp av kärlekens berusning,
 Beskåda himmelens triumf och Orions förundran!
 Se hur allt högt och lågt i världen upprörs
 Av kärleken, själv renad från allt högt och lågt!
 När solen stigit upp, var döljer sig då natten?
 När glädjen flödar över, var finns då lidandet?
 Jag är stilla. Tala du, o själ av själars själ,
 Om den längtan ur vars ansikte varje atom växer i klarhet.*

Tolkad från engelska
 Hans Riben, 2008

Ljudexempel i slinga

Från en sufisk ceremoni från Turkiet
 Kültür ve turizm bakanlığı

Daf från Iran

Ur AFSANEIE DAF (the legend of Daf) av Azam t. t Morsel.

Med afrikanska rötter

**Dessa trummor har sina rötter i yorubakulturen i Västafrika.
De används i olika länder och religioner. Släktskapet är ändå tydligt.**

När slavhandeln började på 1500-talet hämtades miljontals slavar från Afrika till den ”Nya Världen”. Många av dem tillhörde yoruba-folket.

Kristendomen var den enda tillåtna religionen i den Nya Världens kolonier.

Slavarna behöll sina traditioner och utövade sin religion i hemlighet.

För att kunna utöva sin tro måste de anpassa sig till katolicismen.

Vissa av yorubas gudar och andar fick sin motsvarighet i ett katolskt helgon.

Nya religioner uppstod – Santeria på Kuba, Vodou i Haiti och Shango på Trinidad.

Shango på Trinidad

Shango är åskans, blixstens och eldens ande.

Han har givit namn åt religionen.

Shango motsvarar det katolska helgonet Saint John the Baptist.

Shango-kulten utövas fortfarande på Trinidad.

Shango-trummorna har en viktig roll för att få kontakt med andarna. Trummorna spelas tillsammans i tre olika storlekar.

På engelska kallas de mama drum (den största), papa drum och baby drum. De måste spelas på rätt sätt, annars kan andarna välja att inte ”komma ner”.

År 2003 erkändes shango som officiell religion på Trinidad.

Det innebar att riter för äktenskap, begravningar med mera blev lagligt giltiga.

Föremål:

Shango, Trinidad

Tillverkade i Gasparillo 1969.

Invigdes med en ceremoni där bl.a. en tupp offerades. Efter ceremonin donerades trummorna till Krister Malm, chef för Musikmuseet 1983–99. Eftersom dessa trummor inte nuddat jorden, anses de fortfarande ha magisk kraft.

X5188, X5189, X5190

Bild:

Shango ceremony in Levera, St. Patrick, Grenada. August 6, 1962.

Fotograf: Alan Lomax. Tack till Alan Lomax Archive.

Ljudexempel:

Dokumentär inspelning från en shangoceremoni

CAP 2004:1–2

Santeria på Kuba

Santeria betyder helgonens väg.

Det är den största av de afro-kubanska religionerna på Kuba.

Oludomare är den högsta guden, ouppnåelig för människorna.

Under Oludomare finns orishas, andar som kan nås av en präst – en santero.

Orishas är länken mellan människorna och Den Högste.

På Kuba kopplas helgonet Santa Barbara till Shango, anden som råder över åskan, blixten och elden.

Shango äger också batá-trummorna.

Batá-trummorna är heliga och spelas av santeros under ceremonierna.

Varje orisha har sina rytmer och sånger.

Trummorna används för att kalla på dem.

Det är viktigt att de spelas på rätt sätt,

annars kan andarna välja att inte ”komma ner”.

Batá-trummorna spelas tillsammans i tre olika storlekar.

Föremål:

Batátrumma

Inköpt 2008

Bild:

Fotograf: Eva Svensson

Ljudexempel:

Rezos y cantos a Chango

Med Danza Nacional de Cuba

Vodou i Haiti

Vodou är den mest kända av de afro-karibiska religionerna.

Genom sång, dans och trummor kommer man i kontakt med andarna.

Vodou-utövaren vet vad andarna kan ge och vad de kräver.

Påverkan från Yoruba finns, men är inte så stor i Haiti.

Ewe, Fon och Bakongo är andra afrikanska kulturer, som har satt tydliga spår.

När slavarna kom till Haiti organiserade de sig i ”nationer” efter den plats de hade kommit från.

Idag är också andarna indelade så.

Vodou är fortfarande stark i Haiti och trumman är ett viktigt redskap.

År 2003 erkändes Vodou som officiell religion.

Föremålstext:

Vodoutrumma inköpt i Port-au-Prince, Haiti 1987.

Inlån från Petter Ljunggren

Ljudexempel:

Vodoudrummers, Haiti

A message from the spirits.

SJR CD34

Kraften i taktfasta trumrytmer kan ge oss mod att utföra stordåd, men den kan också användas för att skapa förödelse. I krig har trumman använts för att signalera och paradera, för att stärka stridsviljan hos de egna soldaterna och skrämma fienden. På fotbollsmatcher används ibland trummor på ett liknande sätt idag. Marschmusik och smattrande trumvirvlar... .. Hur påverkas du?

I takt – Trumman i strid

Ute på slagfältet var det viktigt att kunna kommunicera med trupperna. Detta var trummans uppgift, med speciella signaler för eldgivning, eld upphör osv. Vissa signaler var hemliga, för att inte fienderna skulle få reda på vilken taktik som skulle användas.

De pojkar som lärdes upp till trumslagare kom ofta från fattiga familjer. I armén fick de mat, kläder, husrum och en viss status. De fick extra fina kläder och fick gå i främsta ledet – ärorikt men farligt. Trumslagarna måste vara mycket modiga. De gick tillsammans med fanbäraren. De hade ingen möjlighet att försvara sig och fick aldrig släppa trumman. Det var dödsstraff på att släppa trumman i strid! Under 30-åriga kriget hade soldaterna ofta med sig hela familjen ute i fält. När en trumslagare blev dödad var det vanligt att sonen tog över hans uppgift.

Cylindertrumma som bär spår av krig.

Intendent Eva Olandersson med bytrumma.
Foto: Olav Nyhus

Trumman som trofé

Trummor, fanor och vimplar var betydelsefulla i striden och därför blev de viktiga krigsbyten. Den här ryska trumman och vimpeln erövrades 1703 av Karl den XII:s armé under det Stora nordiska kriget. Slaget stod vid Saladen, Litauen.

Föremål:
Cylindertrumma av trä
Inlån Armémuseum

Lansfana Helige Mikael
Inlån Armémuseum

Bild:
Stridsscen
Lavering J P Lemke. Nationalmuseum

Trumman i fredstid

Under 1600-talet var Närke ett centrum för tillverkning av trummor till armén. Tusentals trummor tillverkades till armén av bönderna från trakterna söder om Örebro. Under mitten av 1700-talet ersatte militären trätrummorna med trummor av mässing. De gamla trummorna användes i stället i vardagslivet. Varje by hade sin egen trumma. Bytrumman användes av byns älderman för att kalla på uppmärksamhet och för att samla byborna. När de gemensamma ängarna skulle slå gick äldermannen runt redan klockan två på natten och trummade för att väcka byborna. Sedan gick byborna ”man ur huse”, med trumman i täten. Ingen fick gå före bytrumman ut på slätter!

Föremål:
Bytrumma
Sverige. Rekonstruktion tillverkad till Musikmuseet 2005 av Tryggve Persson, Lindesberg

och Lars Petersson, Vingåker. X5661

Ljudexempel:

Bytrumman. Inspelning på Musikmuseet av den rekonstruerade bytrumman.

Bild:

Slåtter i Närke. Örebro läns museum

Militärmusikens ursprung

Instrumenten som används i de svenska militärkorparerna har rötter i de turkiska janitsjar-orkestrarna från 1300-talet. Janitsjarerna var fruktade elitsoldater i det Osmanska riket och de hade alltid med sig stora orkestrar ut på slagfältet. Med trummor, cymbaler, klockspel, cevgame ("Muhammeds fana") och starka, skräniga blåsinstrument spred de skräck hos fienden samtidigt som de gav mod till de egna soldaterna. Janitsjarkåren upplöstes under 1800-talet, men en janitsjarorkester finns kvar i den turkiska armén, som kulturminne över en svunnen storhetstid.

Föremål:

Davul

Turkiet. I turkisk folkmusik spelas davul med blåsinstrumentet zurna. Båda instrumenten var viktiga i det osmanska rikets militärmusik. Inkom till Musikmuseet 1973. M3343

Bild:

Del av turkisk miniatyrmålning

Cevgame (turkiskt klockspel)

Frankrike. Tillverkad på 1800-talet. På 1700-talet blev det turkiska klockspelet populärt som ett exotiskt inslag i den västerländska konstmusiken. Inkom till Musikmuseet 1966. F17

Ljudexempel:

Janitsjarmusik: Yine de Şahlaniyor

Mehter Marşı – Ottoman military band spelar. UCELLI CD 208

Trumslag. Dunk. Gåshud. Dunk igen. 10 000 enade röster. Allt i takt.

"Redan första gången jag beträdde Söderstadions läktare var det ett inslag utanför spelet som fascinerade mig: trummorna. Klackmagin och den suggestivt mullrande rytmssektionen är en av de saker som våra motståndare brukar minnas från sina Söderstadionsmatcher, och en mäktig komponent i den drog som, fysiskt nästan, kräver hemmapublikens närvaro vid varje match."

Hans-Olov Öberg, Hammarby

Föremål:

Bastrumma i Hammarbys färger

Inköpt 2007

Bild:

Foto: Hammarbys fanclub

Ljudexempel:

Inspelning från Söderstadions läktare, Stockholm 2007

Hammarbyklackens trumma.
Foto: Olav Nyhus.

Den 28 februari 1986 bryts plötsligt natttraddens musik på P3.

En röst säger med lätt skälvande stämma:

Klockan är tio minuter över ett och vi bryter sändningen här.

Sveriges statsminister Olof Palme är död. Han sköts i kväll i centrala Stockholm.

Här kan man sitta framför TV:n och återse Olof Palmes begravning samt titta på en av de förstämda trummor som användes i tåget genom Stockholm.

Farväl med trummor

Trummor spelar en viktig roll hos många folk när de tar farväl av sina döda. I Sverige används trummor nästan enbart vid statsbegravningar. Begravningen ska genomföras så att allmänheten kan följa den och även delta på något sätt, t.ex. vid en kortege genom en stad eller via en TV-sändning.

Filmen visar ett TV-sänt reportage från Olof Palmes begravningskortege. Olof Palme (1927–1986) var Sveriges statsminister under perioderna 1969–1976; 1982–1986. Avsnittet är förkortat och visas med tillåtelse från Olof Palmes anhöriga.

En statsbegravning i Sverige

Fredagen den 28 februari 1986 klockan 23.21 sköts statsminister Olof Palme till döds i korsningen Sveavägen/Tunnelgatan i Stockholm. Den 15 mars hölls en begravningsceremoni i stadshuset. Efter ceremonin gick kortegen mot Adolf Fredriks kyrkogård, där Olof Palme jordfästes.

Tusentals människor hade samlats längs kortegevägen och ledare från både öst- och västblocket deltog. I många svenska hem följde man ceremonin genom den direktsända rapporteringen i TV. Åtta trumslagare med förstämde trummor med sorgflor gick längst fram i kortegen.

Föremål:

Förstämd* trumma med sorgflor.

En av de åtta trummor som användes vid kortegen. Inlån: Tommy Törner, Arméns trumkår

*Förstämd innebär att man släpper lite på trumskinnets spänning för att få ett dovre ljud.

Bild:

Olof Palme Fotograf: Lars Ilshammar

En begravning i Ghana

Ketetrumman har en lång historia i Västafrika. Enligt folktron skapades denna trumma av skogens gud. Ashanti-folket i Ghana fick militär makt under 17- och 1800-talen. Genom krigen ”erövrade” de också traditionen att spela ketetrummor. Trummorna användes sedan i deras krigföring, men också vid hovets olika ceremonier.

Idag spelas ketetrummorna vid begravningar. Man firar att den döde kommit till förfädernas himmel. Även dansen ingår i riten. Här ser vi en begravningsceremoni hos Ashanti-folket i Ghana. När begravningen är över fortsätter trumspelet och dansen – livet går vidare, men den döde lever kvar i familjens tankar.

Film:

Dokumentationsinspelning av begravningen

av Togbe Afede Asor II i Ho, Ghana. Filmat av John C. Flood. Copyright 2008

Bild: Kete-ensemblen spelar vid begravningen av hövding Togbe Afede Asor II i Ho, Ghana

Fotograf: Kathie Zaccaria. Copyright 2008

Föremål:

Ketetrummor

Komplett kete-ensemble inköpt i Ghana 1975. Inlån: Bengt Berger

En begravningsceremoni i Nepal

Gai jatra – Kons fest

När en människa dör i Nepal bränns kroppen på bål nere vid floden.

Men för att den avlidnes själ inte ska irra omkring i all oändlighet, måste man hjälpa den in i kung Yamas rike. Det sker vid fullmåne i juli–augusti och då räcker det med att en ko, det heligaste av alla djur, knuffar till dödsrikets portar med sina horn så att portarna öppnas. Därför firas gai jatra just denna dag.

En ändlös parad går den utstakade vägen genom staden. Alla som har en anhörig som avlidit under året tillverkar en ko, som bärs runt i processionen.

Den stora dhimay-trumman dundrar. Den spelas med en spiralformad trumpinne på det högra skinnet medan det vänstra slås direkt med handen. Dhimaybaja-ensemblen består av en eller två dhimay-trummor och cymbaler. Den användes för militärmusik i de gamla kungadömena, men idag ger den glans åt de många religiösa högtiderna.

Föremål:

Dhimay/Nepal

Inkom till Musikmuseet 1992. Tillverkad i Bhaktapur. X5164

Bildspelet:

Text, musik- och faktaunderlag: Ingemar Grandin. Foto: Ingemar och Malin Grandin. Speakeröst: Henry Ragnarsson. Producerat för utställningen Sju sjungande folk, Musikmuseet 1992

Bild Foto: Ingemar och Malin Grandin

Karneval

Karnevalen rensar själen. Samhället och naturen dör och föds igen. Livet uppstår på nytt.

Karnevaler har funnits sedan medeltiden. Att fira karneval är särskilt vanligt i katolska länder. I Sverige utplånades det medeltida karnevalsfirandet när Sverige blev protestantiskt.

Ordet karneval kan ha kommit från det latinska *carne vale* – farväl kött. Karnevalen markerar fastetidens början 40 dagar före påsk. Firandet kan se olika ut, men några saker är gemensamma i de flesta länder – kostymer, masker, stora vagnar med scenerier, dans och musik. Ofta ingår trummor och slagverk. De väcker uppmärksamhet och kallar till fest.

Samba Batucada i Brasilien

Under fyra dagar före askonsdagen vibrerar Rio de Janeiro av sambarytmer. Det tar många timmar längs sambódromo innan alla sambaskolor har passerat revy för att bejublas och bedömas. Vilken är bäst, vackrast och har mest sväng? Den skola som får flest poäng blir årets mästare. Sedan ska segern firas. Nu börjar den riktiga karnevalen!

Samban är den mest kända musikstilen från Brasilien. Den första sambagruppen bildades på 1920-talet. Idag finns den i många olika former. En av dem är Samba Batucada som spelas av *baterias*, sambaskolans hjärta.

En bateria kan bestå av flera hundra slagverkare. De stora bastrummorna *surdo* markerar grundrytmen. *Chocalho* och *caixa* låter tåget rulla framåt med kraft. *Tamborim* och *Agogo* smattrar fram snabba motrytmer. *Cuica* – låter som en människa som jämrar sig. *Repinique* har makt att starta och stoppa.

Föremål:

Instrument i montern:

Surdo – bastrumma
 Caixa – trumma
 Repinique – liten trumma
 Tamborim – ramtrumma
 Agogo – dubbel koskälla
 Reco-reco – gurka
 Cuica – friktionstrumma

Musikexempel:

Batucada ur Celebration Suite
 med Airo Moreira
 Warner Music

Candombe i Uruguay

Karnevalen i Montevideo har börjat och staden fylls av människor. Karnevalsgrupperna har förberett sig länge. Ett stort och viktigt inslag är de grupper som spelar och dansar *candombe*. De deltar i den stora gatukarnevalen, men har också en egen karneval – *las Llamadas*.

Först i tåget går *el Escobillero*. Efter kommer *el Gramillero* i hög hatt och frack tillsammans med *Mama Vieja* klädd i vida kjolar. Bakom de tre figurerna kommer dansare med kläder i gruppens färger.

Och sist – ett hundratal trummare med sina *tambores*.

Chico – den minsta trumman – markerar tempot.

Repique – mellantrumman – spelar synkoper och improvisationer.

Piano – den största trumman – ger den rytmiska basen.

När musiken dånar på gatorna kan man riktigt känna de afrikanska rötterna.

Föremål:

Candombetrummor Inköpta 2008

Bilder: Fotograf: Gonzalo Irigoyen

Musikexempel i miljön:

Presentacion de tres tambores ur "Buda/Musique du monde"

Candombe llamada med Ruben Radaur LPn "La Banda" 1980

Soy de Cuareim med Ruben Rada ur LPn "Black"

Armando la llamada ur "Buda/Musique du monde"

Calle Yacarémed Jaime Roos ur LPn "Contraseña"

Candombe pa'l Fatto Ruben Rada ur LPn "La Rada" 1981

Murga i Uruguay

Karnevalen i Uruguay är kanske den längsta i världen. Man firar kväll efter kväll i en månads tid. Ett av de dominanta inslagen är *murgas* – grupper med 15–20 sångare och en rytmsektion. Murga klingar mer europeiskt än afrikanskt och påminner om karnevalen i Venedig.

Murgan berättar om aktuella händelser, den kritiserar politiker och häcklar överheten. Man bär kläder i starka färger och med yviga former. Ansiktsmålning är ett måste. Varje murga har sina supportrar som följer gruppens framgångar eller motgångar. Allt kulminerar i den stora tävlingen på amfiteatern *Teatro de Verano*. Den flerstämmiga sången ackompanjeras av *bombo* (bastrumma), *redoblante* (virveltrumma) och *platillos* (handcymbaler).

Bild:

Fotograf: Gonzalo Irigoyen

Musikexempel: Retirada del Linea Maginot 1940 med Falta y Resto

ur LPn Cien años de Murga

Fasnacht i Schweiz

Karnevalen i Basel

Karnevalen i Basel kallas Fasnacht. Den har rötter i medeltidens Europa. Det nutida firandet tog form under början av 1900-talet.

Fasnacht startar måndagen efter askonsdagen. När kyrkklockorna slagit fyra på morgonen släcks stadens ljus. Hundratals stora lanternor lyser upp mörkret. Gränderna fylls av ljudet från trummor och piccolaflöjter. Karnevalen har börjat!

Under tre dagar ljuder gatorna av marschmusik – fantasifullt maskerade orkestrar spelandes på marschtrummor och flöjter. Tisdag är det barnens och blåsorkestrarnas dag. Också i blåsorkestern är slagverkarna viktiga med sina trummor och koskällor. Och alla – stora som små – bär maskeradkläder. Det ges också mängder med stora och små konserter. Torsdag morgon klockan fyra är allt över.

Bild:

Fotograf: André Brunsperger

Musikexempel: Die letzten Schweitzermärsche

ur Die Fasnachtkompositionen av Cheese & Berry
Musik Wyler HABU 2002-01

Plejaderna

Sju systrar tyckte om att leka i skogen.

En dag när de lekte kom den store jägaren Orion förbi.

När systrarna fick se den mäktige jägaren blev de rädda och sprang iväg.

Orion följde efter dem och hade inga problem att hinna ifatt.

Systrarna bad då Zeus om hjälp att komma undan.

Han förvandlade dem till sju duvor och de flög så högt att de fastnade på stjärnhimlen. Där kan man fortfarande se dem under stjärnklara nätter – jagade av Orion

Noterat!

Noterna ger en bild av musiken – för att hjälpa musikern att minnas, för att kompositören ska förklara för musikern hur det ska låta, och för att kunna se musiken och fånga och bevara det ogripbara.

Hur skriver man noter för trummor?

När man noterar slagverk och trummor försöker man använda vanliga noter så långt det går. Men vissa ljud beskrivs bättre med en grafisk bild. En del blir sina egna konstverk.

På 1960-talet experimenterade man med grafisk notation. Idag har man alltmer återgått till den klassiska notbilden. Det har gjorts många försök att tolka musik i bilder och att överföra bilder till musik. Vad hör du inom dig när du ser konstverket *Plingeling*?

Plingeling

Serigrafi 1949. Olle Bonniér (1925 –)

Olle Bonniérs konstverk är ett grafiskt partitur. Det finns inga exakta anvisningar hur det ska spelas. Notskriften består av färgade punkter som rör sig i ett vitt ingenting, från vänster till höger. Ibland är prickarna täta, ibland glesa och ibland krokar de.

När Olle Bonniér presenterade sitt konstverk var det inte många som förstod vad han gjorde och verket fick mycket negativa recensioner. Men sedan dess har musiker världen över tolkat och spelat hans konstverk.

Föremål:

Plingeling Serigrafi 1949 av Olle Bonniér (1925–)
Inlån: Sara Bonniér Holmgren

Ljudexempel:

Slagverksensemblen Kroumata tolkar Plingeling.

Inspelning för Musikmuseet 2008.

Zyklus

Karlheinz Stockhausen (1928–2007)

Zyklus är det första komponerade soloverket för slagverk. Stockhausen skrev stycket 1959 med grafisk notation. Musikern väljer själv var i notbilden han/hon vill börja läsa, och från vilket håll – från vänster till höger eller tvärtom. Notbilden fungerar lika bra upp- och nervänd. Musiken låter därför väldigt olika beroende på vem som tolkar noterna.

Här hör du Johnny Axelssons tolkning av två notblad. Under inspelningen stod han själv i mitten med alla instrumenten runt omkring sig. Medan han spelade stycket roterade han långsamt. Prova att följa med i noterna!

Ljudexempel:

Zyklus av Karlheinz Stockhausen Johnny Axelsson, slagverk. CAP 21642

Pukslagssymfonin

Joseph Haydn (1732–1809)

Joseph Haydn skrev *Symfonin med pukslaget* när han bodde i London 1790–1794. Haydn lär ha komponerat symfonin för att han var missnöjd med publikens uppmärksamhet – man gäspade och småpratade ofta under konserterna. 16 takter in i den långsamma 2:a satsen finns ett överraskande fortissimo. Pukslaget som väckarklocka?!

Ljudexempel:

Symfoni nr. 94 i G-dur av Joseph Haydn (1732–1809)

Wiener Symphoniker, dir. Wolfgang Sawallisch. Philips

Anvisning:

Spela pukslaget med orkestern! Prickar du rätt, så hörs ditt eget pukslag!

Föremål:

Puka Inlån SR, Berwaldhallen

Tom-tom, 3 st Inlån Kroumata

Tumba Inköpt till Musikmuseet

Bongos Inköpt till Musikmuseet

Kroumata och Pleiades

Kroumata är en svensk slagverksensemble grundad år 1978 i Stockholm. Ensemblen har sedan starten turnerat världen runt med svensk och internationell nutida musik och förstås några ton instrument i bagaget.

Pleiades av Iannis Xenakis (1922–2001)

Plejaderna är namnet på den stjärngrupp – sju stjärnor – som enligt grekisk mytologi är Atlas och Pleiones sju döttrar, förvandlade till stjärnor. Xenakis komponerade Pleiades år 1979. Det består av fyra satser som tar

ca 40 minuter att spela. I filmen spelar Kroumata delar av satsen Peaux (skinn).

Xenakis skapade en speciell trumuppsättning för detta stycke:

1 par bongos, 1 tumba, 3 tom tom och 1 orkesterpuka.

Denna sättning har därefter blivit en förebild för andra kompositörer av slagverksmusik.

Film:

Anders Holdar berättar om Peaux – en sats ur Pleiades, skriven av Iannis Xenakis. Inspelning: Ida Frid

Skulptur av konstnären Jan Cardell, som kan programmeras i en dator. Skulpturen rör på olika delar och spelar det man programmerat in i datorn. Cardell har i sin konst intresserat sig för ljud och har i flera utställningar byggt upp skulpturer som åskådaren kan påverka på olika sätt.
Foto: Olav Nyhus.

Förbjudna trummor

Varför förbjuda trummor?

Trummor kan användas för att skapa och organisera uppror.

Upproriska budskap kan skickas med trumsignaler. Musik med trummor kan inge mod i folkmassor – ett möte kan förvandlas till ett uppror. Trummor har också använts i ”hedniska” ritualer. Därför förbjöds trummandet av kristna missionärer och präster.

Under 1600- och 1700-talet försökte man tvinga samerna att överge sina riter, sina religiösa föremål och sina schamaner. För att få samerna att komma till kyrkans gudstjänster och undervisning användes straff av olika slag: böter, fängelse – eller dödsstraff. De heliga platserna skändades och hundratals trummor brändes. Vid slutet av 1700-talet hade samerna tvingats anpassa sig till kristendomen.

Cajon

De afrikanska rytmerna var viktiga i de svarta slavarnas riter och religioner. Deras musik var inte ”rumsren” och den var dessutom farlig.

Trummorna kunde mana till uppror och revolt och vara ett hinder när slavarna skulle kristnas. Trummorna blev därför förbjudna. Då spelade man istället på trälådor eller annat som fanns till hands.

Föremål:

Cajon Venezuela. Gåva till Musikmuseet från Eusebio ”Pititi” Sirio, en blind cajonspelare från Venezuela. Pititi var på turné i Sverige 1992 med gruppen Agua i Nieve. X5660

Ljudexempel: Cajonspel

Steelpan

År 1883 förbjöd den engelska kolonialmakten trummor i karnevalen på Trinidad. Det våldsamma firandet behövde kylas ned och trummorna eggade till uppror. Men karneval utan rytmer var otänkbart. Trummorna ersattes med bamburör. Bambun byttes så småningom ut mot järnskrot, plåtburkar och soptunnor. På 1930-talet växte oljeindustrin fram på Trinidad och med den kom oljefaten. Många års utvecklingsarbete har lett fram till dagens oljefatsinstrument – kromade oljefat med bucklor, som ger olika tonhöjd.

Spelaren slår med gummiklädda klubbor på bucklorna.

Föremål:

Steelpan

Sverige

Tenor pan, tillverkad 1980 i Stockholm av steelpantillverkare från Trinidad.

Steelpan (sopran), där man tydligt ser de utbankade tonerna.

Ingår i ett set med steelpans i olika storlekar. Instrumenten användes under en turné i Sverige med steelbandet Merrymakers från Trinidad.
M3629

Ljudexempel:

Jam it with You/Phase II Pan Groove CDSAN009

Trumman i idrotten

Idag kan vi höra röster som vill förbjuda hejarklacken att använda trummor – det kan gälla både fotbolls- och hockeymatcher. En del älskar trummorna, andra avskyr dem. En av många röster tycker så här:

Den enda nackdelen för mig som Djurgårdare är när Bajen spelar hemmamatch på söderstadion. Varför de envisas med att TRUMMA i 90 minuter förstår jag inte.

Det är jobbigt att lyssna på när man står på stadion och kollar på fotbollen. Det är ännu jobbigare när man bor 400 meter ifrån stadion och inte kan fly det.

Ljudexempel:

Inspelning från Söderstadions läktare, Stockholm 2007

Medlemmar i Hammarbyklacken med sin trumma.

Ett så kallat trumbord från 1920-talet.

Roger Palms trumset från 1970-talet.
Finns bl.a. med på ABBA-inspelningar.

...med pedal och cymbal

Sätt ihop flera trummor, cymbaler och slagverk och du har ett trumset!

De tidiga trumseten innehöll slagverksinstrument från olika delar av världen, placerade på ett ”trumbord”. För att nå alla delar började man använda fotpedaler. Kanske är det just tack vare pedalerna som trumsetet har utvecklats till vad det är idag.

Ett vanligt grundtrumset innehåller oftast :

- en bastrumma med pedal
- en virveltrumma
- två hängpukor; en golvpuka
- två cymbaler (ride- och crashcymbal)
- en hi-hat med pedal

Trummisen varierar sin uppsättning beroende på musiksmak och stil.

Det är bara fantasin som sätter gränserna för hur ett trumset ska låta och se ut. En jazztrummis brukar ha ett ganska litet set – en mindre bastrumma, lite färre pukor men fler cymbaler. En hårdrockstrummis har ofta ett set med dubbla bastrummor, större och fler pukor och cymbaler.

Roger Palms Sonor set

Roger Palm är trummisen som hörs på flera av ABBA's tidigare inspelningar – Dancing Queen, Mamma Mia och många andra. Han var också trummis på många svenska inspelningar från 70- och 80-talet. Roger Palm skaffade trumsetet 1979 när Björn Skifs skulle sätta ihop ett nytt band inför Zkiffs-turnén och skivinspelningen med samma namn.

Roger har tejpat skinnen för att förkorta trummornas efterklang. Teknikern ville få tydliga anslag och lägga trummorna långt fram i ljudbilden.

Trumset

Tyskland. Sonor. 1970-tal. Trumsetet har tillhört trummisen Roger Palm. X5678

Bild 1:

Roger Palm och Björn Skifs på Zkiffz-turnén 1980

Fotograf: Torbjörn Calvero

Bild 2:

Publikbild från Råsunda 1986

Fotograf: Göran Lindsjö

Ljudexempel 1:

Bad Guy/Björn Skifs

Inspelad 1980. Pukorna saknar underskinn för att det skulle vara möjligt att placera mikrofoner i dem. Roger mixade sitt eget ljud med en 12-kanalsmixer och skickade en färdigt ljud av sitt trumset till ljudteknikern.

Zkiffz EMI 7C 062-35750

Ljudexempel 2:

Dancing Queen/ABBA

Inspelad 1976. På ABBA's inspelningar användes oftast bara bastrumma, virveltrumma och hi-hat. ABBA Arrival Polar 549 953-2

Trumbord från 20-talet

Trumbordet är tillverkat för att trummisen ska kunna placera cymbaler, tempelblock och annat slagverk på ett bra sätt. Under bordet finns plats för en bastrumma. Virveltrumman stod ofta vid sidan om. Hi-hat började användas först på 30-talet. Trumslagaren Rolf Sjöö i Malmö hittade trumbordet på vinden i en gammal musikaffär i början av sextiotalet. Några år senare övertogs det av trombonisten Jens Lindgren. Trumbordet har använts några gånger i hans orkester Kustbandet vid konserter med tidig jazzmusik.

Föremål:

Trumbord

England. Ajax. 1920-tal. Bastrumman har tidigare tillhört Norra Latins skolorkester i Stockholm Inkom till Musikumseet 1998. X5430

Bild:

Publikbild från från -40 talet.

Seymor Österwalls orkester spelar på Nalen i Stockholm. Fotograf: Peddy Moberg

Musikexempel 1:

The Mooch/Duke Ellingtons orkester

Inspelning från 1928. Trummis Sonny Greer. Jubilee Stomp 2041412-302

Musikexempel 2:

Home in Pasadena/The Temperance Seven

Inspelning från 1990. Trummis Graham Collicott. 33 Not Out URCD 103

Animal och Buddy Rich

Animal är trummisen i The Electric Mayhem Band i Mupparna. Jim Henson och Bonnie Erickson skapade figuren 1975. I deras idéskisser kan man läsa om känslan av att förmedla en rocktrummis med fyra armar och vilt flängande hår.

Bild:

Animal Playing Drums. Fotograf: John E.Barrett

Film:

Trumduell mellan Buddy Rich och Animal ur The Muppet Show, episod 117, säsong 5, 1981

Instruktion till digitaltrumsetet:

Välj trumset och spela!

Här kan du välja att spela trummor med ljudet från Rogers trumset från 70-talet, trumbordet från 20-talet eller ett fantasi-trumset. Du kan också välja en låt att spela till. Ljuden är samplade från de båda trumseten i montrarna.

Nr 1

Cornet Shop Suey/Louis Armstrong och Hot Five

Inspelning från 1926

Trummisen var ofta en huvudperson i bandet. Han spexade och gjorde konster med trumstockarna. Men han fick inte vara med när det var inspelningsdags. När de tidigaste inspelningarna gjordes gick det inte att spela in trummorna på ett bra sätt. Här kan du vara trummisen som saknas!

High Society 20.30021-HI

Nr 2

The Mooch/Duke Ellingtons orkester. Inspelning från 1928

Spela med Duke Ellingtons trummis Sonny Greer!

Jubilee Stomp 2041412-302

Nr 3

Bad Guy/Björn Skifs. Inspelad 1980

Spela låten med Roger Palm!

Zkiffz EMI 7C 062-35750

Nr 4

Dancing Queen/ABBA. På ABBA's inspelningar användes oftast bara bastrumma, virveltrumma och hi-hat.

Ös på med pukor och cymbaler!

ABBA Arrival Polar 549 953-2

Trummisfavoriter från YouTube

Klicka på filmikonerna i nedre kanten av skärmen och titta på Musikmuseets favoriter.

Talande trummor

Språktrummor eller ”talande trummor” gjorde det möjligt att sända meddelanden över stora avstånd. Även seriefiguren Fantomen och hans vänner ”slog på djungeltrumman” när de hade något viktigt att meddela.

I många afrikanska språk påverkas ordets betydelse av tonhöjden. Genom att variera tonhöjden och rytmen får orden olika betydelse. Med språktrumman härmar man språket och den som lyssnar förstår budskapet.

Talking drum

Talande trummor är vanliga i flera länder i Västafrika. Timglasformade trummor används på traditionellt sätt bl.a. hos hausa-, yoruba- och ashantifolken. Idag spelas talking drums också i västafrikansk populärmusik. Trumman hålls under ena armen. När man slår på skinnet och klämmer runt trumman spänns repen och tonhöjden ändras. Med olika toner och rytmer härmar trumslagaren det talade språket och kan på det sättet skicka meddelanden.

Föremål:

Talking drum (Donno, kalangu m fl)

Nigeria. Har använts i den nigerianska gruppen Fela Anikulapo Kuti band på 1970-talet. Inkom till Musikmuseet 1998. X5371

Ljudexempel:

Ahmadu Jah talar och spelar *Ka Thaimneh* – ett språk utan skrivtecken som bara talas i Sierra Leone, där Ahmadu J. är född.

Inspelning på Musikmuseet mars 2008

Talking drum

1. LYSSNA NOGA NÄR JAG PRATAR!
T'LA MI K'THEGBEH ME ME FOFFAY!
2. HEJ SNYGGING, VILL DU DANSA?
SEH KEH OR BEH RAH, NG YA ' MAH THO'M MOY?

Bild:

Teaterdirektören och skådespelaren Femi Elufowoju Jr och den kunglige trumslagaren Ayantola Ayandosundersöker Youbaspråket från Nigeria.

Foto: Word from Africa

Instruktion:

Spela ditt eget meddelande. Trumman i montern svarar.

Atumpan

Atumpan är en språktrumma eller ”talande trumma”, som används av Ashanti-folket i Ghana. Den spelas i par med olika ton i varje trumma av högt ansedda trummästare. Atumpan används bl.a. för att skicka meddelanden, lära ut språket och för att sprida nyheter. Med trummans hjälp kan t.ex. skolbarnen kallas tillbaka till undervisningen efter rasten. Atumpan spelas också vid ceremonier, begravningar och vid andra tillfällen när människor samlas till fest.

Bildspel Atumpanbygge

Ashanti-folket i Västafrika tror att allt har en inneboende själ, även döda ting. När en hantverkare ska hugga ner ett träd för att tillverka en trumma, är han väldigt försiktig.

Han försöker blidka trädets inneboende ande genom att läsa en ramsa: ”Träd, ta emot denna egg och tillåt den inte att skada mig” Så sätter han yxan med kraft i trädets stam. Han tror också att trädets ande följer med och att den finns i den färdiga trumman. Innan trumman kan användas, invigs den med speciella ritualer.

Foton: Bengt Berger 1976. Collage: Agnes Muranyi

Bearbetning: Jon Edergren

Musik: Ceremoniell trummusik 1976 ur The music of Ammasu Country & Eastern CE7

Föremål:

Atumpan

Trumma byggd av atumpanmakaren Nana Kofi Kyeremen, Ammasu 1976. Inlån Bengt Berger

Bild:

West Africa, Mognori Village, Northern Ghana

Foto: Greenshoots Communications

Slitstrumma

Slitstrumman är vanlig i Afrika, Amerika, Asien, och på många av Stilla havets öar.

Den spelas med tjocka klubbor eller med händerna. Den tidigaste formen var troligen en stamp-trumma – en grävd resonansgrop med en stock, som man stampade på.

Föremål:

Slitstrumma

Indonesien

Tillverkad på ön Lombok.

Kanske föreställer slitstrumman en död förfader.

När man spelar på trumman hörs den dödes röst.

Inkom till Musikmuseet 1985.

M3656

Ljudexempel:

Ahmadu Jah talar och spelar *Ka Thaimneh* – ett språk utan skrivtecken som bara talas i Sierra Leone där Ahmadu J. är född.

Inspelning på Musikmuseet mars 2008

1. SPRING FORT! KOM OCH ÄT!

MANG DAY NU KONNEH É! KA KA DI BUKEH NU KA KA DI!

2. TA HIT VATTEN! VI ÄR TÖRSTIGA!

O KARASU AH MANT! DA MUN D'BAKISU!

Bild:

Ohafia, Nigeria

Foto: John C. McCall, Department of Anthropology,
Southern Illinois University-Carbondale

Kökstrumset.
Foto: Olav Nyhus.

Trumma på allt

Behöver man ha en trumma för att trumma? Nej, egentligen kan man trumma på allt. På en kastrull, en kakburk, på golvet – på allt som låter. Till och med rösten går att använda som trumma. Kom in och prova själv!

Stök i kök och skiffel i skafferi

Har du inga trummor? Inget problem – runt omkring dig finns fullt med saker som det går att trumma på. Leta i köksskåpen, sätt ihop ett trumset och ös på!

Beatbox-corner

Prova mikrofonen och bli en muntrummis!

Kökstrummis på riktigt

Kastruller, bunkar, dunkar, vispar, slickepottar, lock, makaronimaraccas... Välj dina "favorittrummor" i skåpen och gör ditt eget trumset på bordet!

Text till köksskåpet

Music for One Apartment and Six Drummers

Ett slagverksstycke i fyra satser: kök, sovrum, badrum och vardagsrum. Ola Simonsson, Johannes Stjärne Nilsson, 2001.

Golvet som trumma

Att se någon dansa kan vara som att uppleva rytmerna med ögat. Men i många danser är själva ljudet av fötterna minst lika viktigt.

I steppdans och flamenco har varje steg sitt ljud mot golvet. Många andra dansstilar använder också golvet som trumma. "Golvtrummans" ljud beror på vad man har på fötterna och vilket underlag man dansar på. Här kan du titta på korta exempel på olika dansstilar där golvet och marken är trumman. Prova golvet själv!

Välj film och dansa med!

Stöveldans

"Stöveldansen uppstod i Sydafrikas guldgruvor i slutet av 1800-talet. Gruvarbetarna arbetade ofta i halvmörker och de var förbjudna att prata med varandra. Därför utvecklade de ett sätt att kommunicera genom att slå på sina stövlar. De rytmiska ljud som uppstod kombinerades med traditionella danser. Därmed var stöveldansen född."

Citatet ovan hämtat från "Gumboots – de dansande gruvarbetarna".

Tre klipp ur filmen The Gumboots Story samt ur "Pulse a Stomp Odyssey".

Kathak

Kathak är en klassisk dans från norra Indien. Den berättar historier om prinsar, prinsessor, gudar och gudinnor. Det snabba fotarbetet, bjällrorna kring fotlederna och de graciösa armrörelserna är typiskt för kathakdansen. Med golvet som trumma spelar dansarens fötter rytmerna tillsammans med tablaspelaren. Varje rytm och danssteg motsvaras av ett speciellt ord. Ramsorna gör att man lättare lär sig rytmerna. En kathakdansare måste också lära sig att spela tablas.

Tre klipp ur instruktionsfilmen "Kathak Parichaya, Introduction to Kathak Dance by Pandit Birju Maharaj" samt ur filmen "Qutub Festival".

Flamenco

Flamenco förknippas oftast med de spanska zigenarna. Det finns olika sorters flamenco t.ex. alegrías, fandango, soleares och zapateado.

Flamenco innehåller tre grundelement: el cante – sången, el toque – gitarrspelet samt el baile – dansen.

Dansaren visar i sin dans med rörelser och kroppshållning de känslor som uttrycks i sången. Skoklackar och fotsulor används som rytmikinstrument.

Tre klipp ur filmen "Flamenco" av Carlos Saura 1994.

Stepp

Steppdans är en term för olika dansstilar där fotarbetet är den viktigaste delen av dansen. Kropps- eller armrörelser är ofta inte lika viktiga. För att höras mer använder dansaren steppjärn eller skor med stålsulor. Golvet blir trumman och man gör musiken själv med sina fötter.

Tre klipp ur dokumentärfilmen "Talking Feet" inspelad 1984–1991 i USA.

Muntrummor

Ghu ta ta ghu, ghu ta ta ...!

Ord och ramsor kan vara ett hjälpmedel för att lära sig hur man spelar på en trumma. Orden härmar trummans ljud – olika slag ger olika ton. Det finns till och med egna trumspråk. I konakol, human beatbox, toasting och rap används rösten rytmiskt. Munljud och röst som trummor!

Muntrummisar:

Kevin "BammaB" Dennis, född 1974 på Tobago.

Jag började med toast för 10 år sedan. Innan dess hade jag spelat trummor och bas. Men nu ville jag pröva att toasta som jag spelade – att spela drum 'n bass med munnen. Det var dancehall-artister som inspirerade mig att börja.

På Jamaicas dansställen pratar och sjunger DJs till musiken. Detta kallas toasting.

Kishore Ghosh, född 1954 i Calcutta.

Jag spelar pakhawaj som är den äldsta trumman i den indiska klassiska musiken. Trumman har sina rötter från tiden före Mogulperioden på 1200-talet. Jag började spela tablas med min mamma när jag var sex år. Senare tog jag pakhawaj-lektioner för min guru Kelucharan Mohaptra.

Kishore använder ett slags trumspråk där varje slag motsvaras av ett särskilt ord – *bol*. Trumman som Kishore spelar på i filmen finns att se i en av utställningens första mont-rar.

Svante Drake, född 1964 i Mariestad.

Jag ville spela trummor i musikskolan, men fick inte för min farsa som tyckte att jag skulle spela klarinett i stället. På högstadiet började jag leka med rösten och härma trummor. Sedan flyttade jag till Stockholm i slutet av 80-talet. Där fanns det ett ställe som hette Världshuset där man fick en polett att köpa öl för om man gick upp på scenen och gjorde något. Jag prövade att muntrumma med mikrofon ... wow! Sen började folk ringa och nu lever jag på det.

Svante kallar sig själv för muntrummis, men andra kanske skulle kalla det han gör för *human beatbox*.

Suranjana Ghosh, född 1972 i Siliguri i Indien.

Jag är född i en musikalisk familj och jag började spela vid fyra års ålder. Min mor sjöng, dansade och spelade violin och min far, som spelade tablas, var min första lärare. Nu heter min lärare och guru Pandit Swapan Chaudhuri.

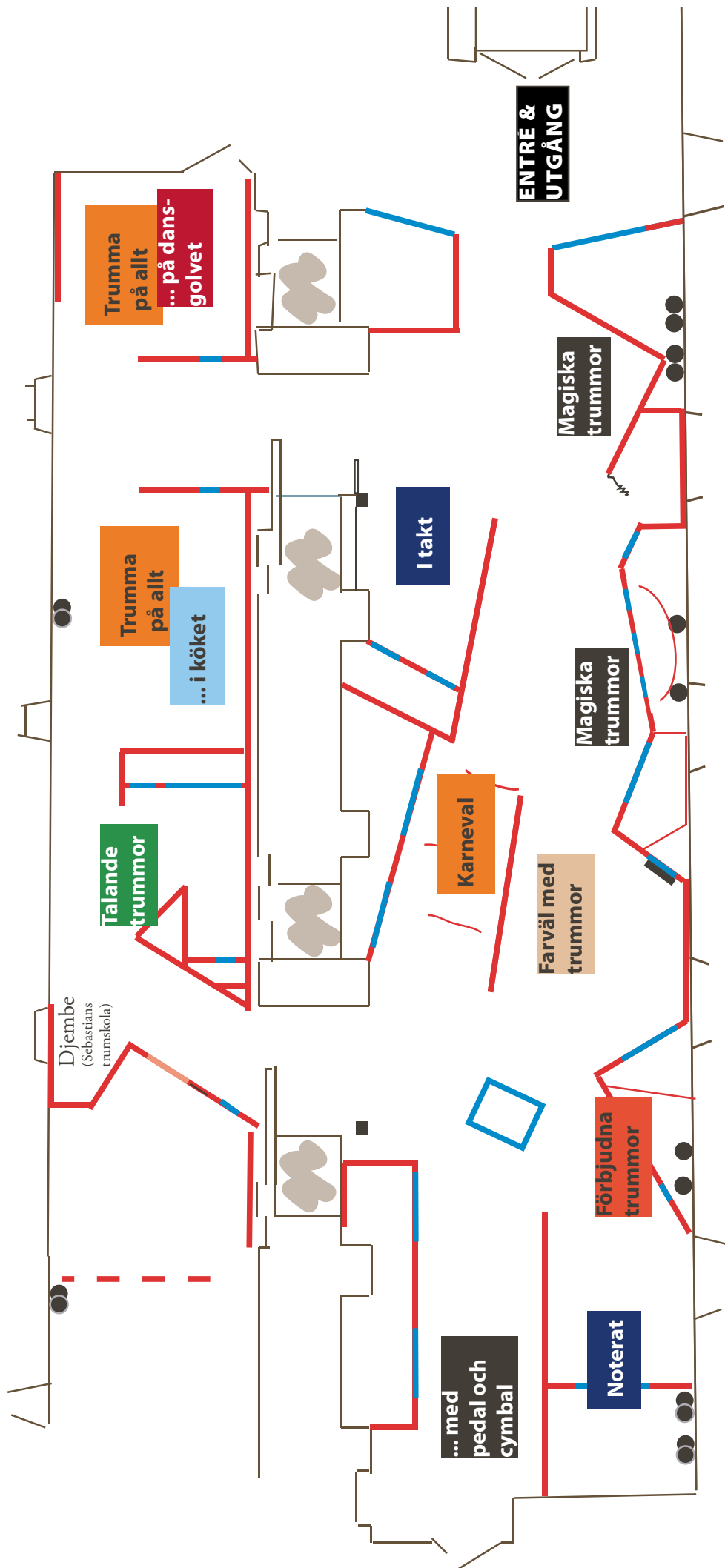
Precis som Kishore använder Suranjana ord – *tablabol* – som motsvaras exakt av det hon spelar på sina tablas.

Firat Fadhel Hussein, född 1974 i Bagdad.

Jag har alltid älskat att trumma. Jag började spela när jag var sex år och jag har spelat alla sorters arabiska trummor, både gamla och nya. Jag har studerat trummor och musik i 12 år på universitetet i Bagdad.

Firat demonstrerar hur man använder olika ord och stavelser för att tala om var och hur man ska spela på trumman, ”Dum” är t.ex. bas-slaget mitt på trummans skinn.

Karta över utställningen **TRUMMA!** Livets rytm
Musikmuseet 2008

Musikmuseet.

Sibyllegatan 2. Box 16326 Stockholm. Tel. 08-519 554 90
www.musikmuseet.se